

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	29844 Психологія військово-професійної діяльності
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29844
Назва ОП	Психологія військово-професійної діяльності
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Фурман Анатолій Анатолійович, Дячук Ольга Антонівна, Мацевко Тарас Михайлович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.09.2021 р. – 18.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/053/29844-psychology-of-military-professional-activity.pdf>

Програма візиту експертної групи <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/053/29844-Program-of-expert-visits.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія відповідає критеріям акредитації. Фокус ОПП дозволяє відрізнити її від інших ОПП специфікою діяльності психолога в підрозділах та установах Міністерства оборони України. В цьому полягає її унікальність. ОПП враховує потреби всіх стейкхолдерів. Освітній процес відбувається в повному обсязі відповідно до чинного законодавства щодо вищої освіти. Підготовка фахівців за освітньою програмою є цілеспрямованою та системною. Реалізація ОПП здійснюється відповідно до стратегії ЗВО та вимог чинного законодавства щодо провадження освітньої діяльності. Науково-педагогічні працівники, задіяні у ОПП мають відповідний рівень кваліфікації. Зміст ОПП відповідає інтересам здобувачів та забезпечує їхню повноцінну підготовку до професійної діяльності за рахунок загальних дисциплін та дисциплін військово-професійного спрямування. Матеріально-технічне забезпечення ЗВО повністю відповідає освітнім потребам здобувачів. Значний попит на фахівців даної ОПП у частинах ЗС України.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Висока якість практичної складової підготовки магістрів – військових психологів, яка забезпечується через проходження 4-тижневої практики безпосередньо у військах, значний об'єм годин практичних занять в межах ОК, на яких відбувається відпрацювання практичних навичок роботи військового психолога, а також широке залучення курсантів до занять, котрі проводять професіонали-практики з-поза меж університету – тренери з екстремальної психології, фахівці-поліграфологи, спеціалісти з фізіогноміки та БСТ, представники громадських організацій, які мають досвід практичної роботи у сфері військової психології, тощо. 2. Наповнення й оновлення змісту освітніх компонентів відбувається з залученням широкого кола учасників освітнього процесу, а саме на основі впровадження результатів власних наукових досліджень ВІКНУ у зміст деяких ОК, на основі рекомендацій замовника, у відповідь на запит здобувачів освіти та з ініціативи викладачів у межах академічної свободи з метою задоволення актуальних потреб освітнього процесу. Особливо слід відзначити практику впровадження у зміст навчальних дисциплін досвіду викладачів, які залучалися до виконання завдань психологічного супроводу військових підрозділів у ході виконання Операції Об'єднаних сил. 3. Поєднання навчання і досліджень в освітньому процесі досягається у т.ч. й за допомогою використання програмного забезпечення «PSY-D» – розробки, яка являє собою комплекс методик для вивчення психічних станів, процесів та властивостей військовослужбовців з автоматизованою первинною обробкою отриманих даних. Програма «PSY-D» використовується не тільки для реальної психодіагностики військовослужбовців, а й в навчальних цілях для розвитку навичок психодіагностики і при підготовці магістерських робіт курсантами. 4. Існує практика залучення зовнішніх консультантів з числа наукових співробітників зі структур замовника при підготовці магістерських робіт курсантами.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Загальні процедури, що розроблені в КНУ імені Тараса Шевченка не повністю враховують відомчі вимоги та особливості життєдіяльності курсантів – військовослужбовців. На основі підходів та документів Університету, рекомендуємо ВІКНУ розробити свої окремі документи з організації життєдіяльності, які враховують особливості військової діяльності та вимоги відомчих керівних документів. 2. Отримані пропозиції від випускників та академічної спільноти не завжди мають належне оформлення та документальне підтвердження. Рекомендуємо збільшити можливості щодо активнішого залучення всіх зацікавлених сторін до оновлення (перегляду) ОПП, зокрема щодо виставлення на відкрите обговорення проектів змін до ОПП, пошук сучасних форм отримання інформації від випускників, окремих представників академічної спільноти (наприклад, через їх он-лайн опитування). 3. У документі ОПП вказано, що національна і міжнародна кредитна мобільність не передбачена. Рекомендується передбачити в ОПП можливість національної й міжнародної кредитної мобільності та посилити участь викладачів і здобувачів освіти у міжнародних проектах, у т.ч. і програмах міжнародної академічної мобільності. 4. Оскільки на ОПП відсутня практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, рекомендується запровадити таку практику. 5. Аналіз навчального плану та індивідуальних навчальних планів курсантів показує необхідність планувати однаковий обсяг кожної вибіркової ОК і однакові форми підсумкового контролю для вибіркової ОК з метою забезпечення рівноцінного вибору з переліку дисциплін без порушення обсягів семестрового навчального навантаження здобувачів освіти. 6. Силабуи потребують доопрацювання згідно затвердженої форми опису кожної навчальної дисципліни у структурі інформаційних пакетів університету. 7. У зв'язку з наявними у ВІКНУ можливостями для ширшої участі курсантів у науково-дослідній роботі інституту рекомендується активніше залучати найбільш підготовлених магістрантів до наукової та науково-технічної діяльності інституту, зокрема через включення їх у склад робочих колективів для виконання науково-дослідних робіт. 8. У зв'язку з виявленими недоліками рекомендується активізувати роботу щодо популяризації академічної доброчесності серед різних учасників освітнього процесу (наприклад, через проведення інформаційних заходів, розміщення наочної агітації тощо) та посилити роз'яснювальну (просвітницьку) роботу серед викладачів щодо накопичувальної системи підвищення кваліфікації і/чи стажування. 9. Для підвищення ефективності військового стажування магістрів-психологів рекомендується узгоджувати з Замовниками місця його проведення у військові частини, в яких на цей час планується проведення заходів психологічної декомпресії. 10. У зв'язку зі значним попитом на фахівців даної ОПП у частинах ЗС України ЕГ рекомендує розглянути можливість (зробити відповідні запити) щодо збільшення набору фахівців на цю ОПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОПП другого рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія загалом має визначені цілі, співзвучні з місією та стратегією ЗВО, які відображені у статуті (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>). Як зазначено у стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року: “Враховуючи світові тенденції, пріоритетними напрямами діяльності Університету на середньо- та довготривалу перспективу є розвиток ... соціо – гуманітарних наук, формування широкого світогляду здобувачів освіти у відповідності до сучасних тенденцій розвитку інформаційного суспільства та утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей як важливої передумови до розвитку держави” (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Development-strategic-plan_2018-2025.pdf). Підготовка психологів для сектору безпеки та оборони України цілком відповідає цій місії та стратегії КНУ. Це було підтверджено і під час зустрічі із керівництвом ЗВО. Освітньо-професійна програма “Психологія військово-професійної діяльності”, запроваджена з метою підготовки офіцерських кадрів для участі у формуванні та реалізації Міністерством оборони України державної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, у сфері оборони і військового будівництва; підвищенні рівня оперативної сумісності Збройних Сил України з підрозділами збройних сил держав – членів НАТО та ЄС в контексті запровадження сучасної системи психологічного забезпечення MHS (Mental Health Section) і CSC (Combat Stress Control) з урахуванням досвіду ведення Операції Об'єднаних сил із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі та стримування збройної агресії Російської Федерації на території Донецької та Луганської областей (Антитерористичної операції); комплексного психологічного забезпечення професійної діяльності військових частин та підрозділів Збройних Сил України. (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_510080704.pdf) Фокус ОПП дозволяє відрізнити її від інших ОПП специфікою діяльності психолога в підрозділах та установах Міністерства оборони України. В цьому полягає її унікальність.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час розробки та перегляду ОПП визначення цілей та ПРН здійснювалось з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін. За свідченнями Немінського І.В., начальника відділу психологічної підготовки УПЗ ГУ МПЗ ЗС України, Мамедова Р.Ч., начальника УПЗ ГУ МПЗ ЗС України керівництвом КНУ та ВІКНУ, гарант і випускова кафедра, дослухаються до пропозицій і зауважень, що слугує вчасній корекції цільових запитів і ситуаційної трансформації за необхідності контенту ОПП. Зокрема ЕГ на запит був наданий Протокол міжкафедрального наукового семінару кафедри та НДЦ ВІКНУ від 19.12.2019 року №1, де розглядалися питання внесення змін і доповнень до ОПП (відповідь №6 на запит ЕГ). На зустріч для обговорення змісту оновлення ОПП, яка акредитується були запрошені НПП кафедри, працівників НДЦ, представників замовника – ГУ МПЗ ЗСУ та курсанти. Також у преамбулі ОПП зазначені зацікавлені особи, які виступили рецензентами аналізованої програми (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_866543162.pdf. https://mil.univ.kiev.ua/files/45_1775720413.pdf. https://mil.univ.kiev.ua/files/45_545204711.pdf). Про вчасне оновлення ОК, які викладаються на ОПП свідчать протоколи засідань кафедри військової психології та педагогіки ВІКНУ (відповідь №9 на запит ЕГ). Так, відповідно до розпорядження Замовника внесено зміни у тематичний план РПНД “Екстремальна психологія”, а саме включено тренінг “Підготовка до дій в екстремальних умовах”. (Протокол засідання кафедри № 22 від 26.05.2021) За словами здобувачів Журила Б., Фещук М., Лющенко Ю. (вступала на магістерську програму з іншого ЗВО) та інших, завчасно, до вступу на дану програму вони були ознайомлені з основними положеннями, сформульованими в ОПП, отримали цілісне уявлення про принципи, методи і форми освітньої діяльності, тому свідомо обирали саме цю ОПП. Під час формулювання цілей і ПРН за ОПП враховуються інтереси здобувачів, які засвідчили врахування їх пропозицій при сутнісному наповненні дисциплін: наприклад, Екстремальна психологія, Індивідуальне консультування військовослужбовців та членів їх сімей (засвідчують зустрічі зі здобувачами). Під час спілкування з випускниками, вони зазначили, що мають неформалізований зв'язок з кафедрою, щодо внесення змін в ОПП. Так Вілюра М.Р. зазначила, що за їх пропозиціями було розроблено та впроваджено психолого-педагогічний практикум з психологічного забезпечення професійної діяльності підрозділу, який містить низку проблемно-ситуаційних завдань, які відображають конкретні (часто типові) випадки та ситуації, що виникають з особовим складом підрозділів ООС (Лесюк О.М. і др. Психолого-педагогічний практикум з психологічного забезпечення професійної

діяльності підрозділу : Навчально-методичний посібник. Київ : ВІКНУ, 2019. 92 с.). Експертна група безпосередньо пересвідчитися, що залучення стейкхолдерів мало не формальний характер (результат зустрічі з фокус-групою).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі та програмні результати навчання слухачів чітко відображають спрямованість на вирішення освітніх завдань з удосконалення психологічного супроводу та психологічної підготовки учасників бойових дій, розвитку критичного й інноваційного мислення, лідерських рис-якостей офіцерів Збройних Сил України. Підготовка здобувачів за ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» здійснюється з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, що з'ясовано на підставі зустрічі зі стейкхолдерами і керівництвом Військового інституту, магістри зі спеціальності 053 Психологія є затребуваними в інших підрозділах та установах сектору безпеки та оборони України, а також в структурах і підрозділах морально-психологічного забезпечення (свідчення фокус-груп випускників та здобувачів). Цілі освітньої програми та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням досвіду вітчизняних та іноземних освітніх програм, що особливо актуально в умовах переходу ЗС України на стандарти НАТО, дані факти з'ясовано на підставі свідчень гаранта, договорів про співробітництво, зокрема у створенні та запровадженні Освітньо-професійної програми «Психологія військово-професійної діяльності» – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини <https://udpu.edu.ua/>; Національний університет оборони України імені Івана Черняхівського <https://nuou.org.ua/>; G. S. Rakovski National Defence College, Sofia, Bulgaria <https://rncd.bg/>, а також Міжнародний міжвідомчий багатопрофільний центр підготовки підрозділів Національної гвардії України <https://ngu.gov.ua/mizhnarodnyj-czentr-pidgotovky-pidrozdiliv-paszgvardiyi>, було сформульовано цілі ОПП та розроблено перелік програмних результатів навчання, загальних, спеціальних (фахових), військово-спеціальних компетентностей, а також робочі програми навчальних дисциплін обов'язкової та вибіркової складових ОПП «Психологія військово-професійної діяльності». Фокус-групи науково-педагогічних працівників засвідчили, що узгоджують свої дисциплінарні запити прикладного (практичного) застосування компетентностей з наскрізними ПРН ОПП «Психологія військово-професійної діяльності». Зокрема, ПРН ПР1-11 підтверджують забезпечення ОПП компетентностями, притаманними психологічному фаху загалом, ПРН РНвп1-8 визначають компетентності офіцера ЗС України, а ПРН РНвс1-8 спеціальні здібності військових психологів.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Під час розробки та перегляду до ОП були включені усі визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія компетентності та результати навчання. Компетентності були згруповані у чотири групи: загальні компетентності, спеціальні компетентності, військово-професійні компетентності та військово-спеціальні компетентності. До переліку загальних і спеціальних компетентностей увійшли усі компетентності визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія. До переліку військово-професійних та військово-спеціальних компетентностей враховані вимоги роботодавців. ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» розроблено у відповідності до стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/04/25/053-psikhologiya-mag.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: висока затребуваність фахівців, підготовка яких здійснюється за даною ОП, Позитивні практики: тісна співпраця з роботодавцем; при проектуванні ОП та визначення її цілей використано сучасні підходи, що притаманні ЗВО провідних країн світу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недолік: отримані пропозиції від випускників та академічної спільноти не завжди мають належне оформлення та документальне підтвердження. Рекомендації щодо удосконалення: збільшити можливості щодо активнішого залучення всіх зацікавлених сторін до оновлення (перегляду) ОПП, зокрема щодо виставлення на відкрите обговорення проектів змін до ОПП, пошук сучасних форм отримання інформації від випускників, окремих представників академічної спільноти (наприклад, через їх он-лайн опитування).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію, повністю відповідають стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання бо пропозиції випускників враховуються при формуванні цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП Психологія військово-професійної діяльності другого (магістерського) рівня вищої освіти в Київському національному університеті відповідає вимогам, визначеним ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження для освітньо-наукових програм і становить 90 кредитів ЄКТС. ОПП містить обов'язкові компоненти – 63 кредитів (70%), , також вибіркові компоненти – 27 кредитів (30%), До переліку обов'язкових компонентів входять також Військове стажування за фахом (6 кредитів), та кваліфікаційна робота (10 кредитів). Форми атестації здобувачів вищої освіти в ОПП ОК10 «Психологія військово-професійної діяльності» передбачають складання комплексного екзамену дисциплін ОК10 «Екстремальна психологія»; ОК11 «Методика організації та управління морально-психологічного забезпечення в ході підготовки і ведення бою»; ОК09 «Управління підрозділами під час підготовки та ведення бою (дій)»; ОК02 «Напрями сучасної психотерапії» підсумкового іспиту з дисципліни ОК08 «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка» та публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра, що відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» має чітку, зважену і логічно впорядковану структуру, що наочно продемонстровано в навчальному плані, який був наданий експерту під час перебування у Військовому інституті. Структурно-логічна схема повно і холистично окреслює стратегію освітньо-професійної підготовки здобувачів, а всі її компоненти складають взаємопов'язану систему. Вказані в ОПП до кожного ОК компетентності, знання й уміння підтверджують можливість досягнення заявлених цілей та ПРН. Кожна дисципліна, яка читається на другому рівні вищої освіти ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» забезпечена силабусами та робочими програмами навчальної дисципліни, що є у вільному доступі (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_404359553.pdf) та допомагають сформувавши цілісне враження про предмет. До прикладу «Теоретико-методологічні проблеми психології» спрямована на формування уявлень здобувачів про методологічні засади, проблеми й суперечності психологічного знання та сучасної психології; систематизує уявлення про базові принципи, категорії психології та методологічні засади психологічного знання, що представлені у різних психологічних школах, концепціях; надає знання про особливості формування професійної, методологічної, практичної грамотності психолога., «Екстремальна психологія» опікується формуванням системних компетентностей надання психологічної допомоги в екстремальних станах, а «Методика організації та управління морально-психологічним забезпеченням в ході підготовки та ведення бою» формує у здобувача здатність організувати та здійснювати заходи морально-психологічного забезпечення діяльності особового складу підрозділу в ході підготовки та ведення бою. ЗК10 «Здатність спілкуватися іноземною мовою» забезпечується викладанням ОК 2 "Напрями сучасної психотерапії" та ОК 3 "Технологія психологічного тренінгу", де передбачено навчання англійською мовою за темою № 4 "Freud's psychoanalytic theories" (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_1523461171.pdf) і темою № 2 "Training-Meaning and Methods" (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_1525356351.pdf). ПП7 «Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях» очікуються під час засвоєння ОК 1 «Теоретико-методологічні проблеми психології» (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_702707693.pdf), та під час відпрацювання кваліфікаційної роботи. Під час зустрічей зі здобувачами, вони запевнили, що отримують в повному обсязі необхідну інформацію про всі ОК програми та їм достатньо інформації для ефективної навчальної діяльності. В цілому, ОК між собою взаємопов'язані, дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Опрацювавши силабуси освітніх компонентів, проаналізувавши наповненість ОПП програми «Психологія військово-професійної діяльності», експертна група визначила, що в цілому її зміст відповідає предметній області спеціальності 053 Психологія. В переліку обов'язкових освітніх компонентів з 63 кредитів ЄКТС - 51 спрямовано на освітні компоненти, що забезпечують засвоєння компетентностей, що визначені стандартом вищої освіти за другим рівнем освіти за спеціальністю 053 - "Психологія", решта - спрямована на опанування здобувачами фахової кваліфікації - офіцера тактичного рівня.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Експертна група після достеменного аналізу ОПП «Психологія військово-професійної діяльності», зустрічей з фокус-групами засвідчилась, що в ЗВО імплементовано політику індивідуальної траєкторії здобувача. Основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії у навчальному аспекті є вибіркові дисципліни, обсяг яких на даний час за ОПП Психологія становить 27 кредитів (30 %). Документальним підтвердженням цьому є індивідуальні плани здобувачів (відповідь №2 на запит ЕГ) та наказ начальника Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка № 97н від 14.09.2021 (прикріплено як додатковий документ). За курсантами, які навчаються за спеціальністю 053 "Психологія" освітнього рівня "магістр" були закріплені дисципліни вільного вибору. Курсанти 1-го та 2-го курсів магістратури були розподілені на підгрупи в залежності від створених індивідуальних освітніх траєкторій, що цілком дає можливість вибору курсантами персональної лінії освітнього розвитку. Рекомендується планувати однаковий обсяг кожної вибіркової ОК і однакові форми підсумкового контролю для вибірових ОК з метою забезпечення можливості здійснення рівноцінного вибору з переліку дисциплін без порушення обсягів семестрового навчального навантаження здобувачів освіти. Можливість і обов'язковість формування індивідуальної освітньої траєкторії визначено у відомчому наказі Міністра оборони України від 09.01.2020 року № 4 Про затвердження положення про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0250-20#Text>) та в Положенні про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка, який введено в дію наказом ректора № 384-32 від 12 червня 2020 року (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>), Положенні про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>)

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» передбачає у 2 семестрі військове стажування у військових частинах Збройних Сил України тривалістю 4 тижні (6 кредитів ЄКТС). Військове стажування (практика) курсантів відбувалось відповідно до: вимог наказу Міністра оборони України від 24.06.11 № 223 "Про затвердження Інструкції про порядок організації і проведення військового (флотського) стажування, навчальної, виробничої, ремонтної, корабельної та інших видів практики курсантів (слухачів, студентів) вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів"; Плану проведення військового стажування (практики) курсантів (слухачів) ВІКНУ у 2021 році в частинах та установах, підпорядкованих МО України, та ЗС України; розподілу курсантів ВІКНУ у 2021 році за місцями стажування (практики), затвердженого наказом начальника Військового інституту; Програми військового стажування курсантів 5 курсу ВІКНУ. Військове стажування курсанти проходять на посадах офіцерів-психологів батальйону (дивізіону). Під час проходження стажування на відповідній посаді курсанти формують звітні матеріали. Зокрема: індивідуальний план роботи, звітні матеріали до нього та виконують вказівки безпосереднього керівника військової частини. По завершенню військової стажування (практики) керівництво військової частини надає курсанту відгук, в якому міститься характеристика курсанта та оцінка його військово-професійної діяльності по п'яти-бальній шкалі. Після прибуття до Військового інституту курсант звітує сформованій навчальним закладом комісії та представляє напрацьовані матеріали. За результатами звітування та отриманої у військової частини характеристики формується оцінка. Під час зустрічі з випускниками висловлювалися пропозиції щодо удосконалення практичної складової через узгодження з замовниками місця проведення військового стажування магістрів-психологів у військових частинах, в яких на цей час планується проведення заходів психологічної декомпресії. Крім цього навчальний план передбачає тільки за обов'язковими компонентами додатково 18 кредитів практичних занять, що, в цілому, дозволяє здобути здобувачам вищої освіти компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Проте рекомендується передбачити практичні заняття у ВК «Спецпрактикум з організаційної психології». Під час спілкування з фокус-групами випускників та здобувачів, були отримані схвальні відгуки щодо їх практичної підготовки, проте під час відкритої зустрічі керівники військових підрозділів, відзначаючи ґрунтовну теоретичну підготовку, висловлювали свої побажання щодо посилення практичної складової магістрів-психологів.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ було представлено, яким чином здобувачі, що навчаються за ОПП «Психологія військово-професійної діяльності», здобувають соціальні навички як під час вивчення дисциплін обов'язкового, так і вибіркового блоків. Аналіз силabusів показує, що викладачі застосовують різні форми навчання, що сприяють набуттю соціальних навичок: дискусії, інтерактивні лекції, розв'язання кейсів, соціально-психологічний тренінг. Крім того, формування soft skills відбувається і під час позааудиторної роботи. Формування соціальних навичок відображено у компетентностях ОПП «Психологія військово-професійної діяльності», яким відповідають Компетентностям з системного світогляду, ідентифікації практичних проблем, методологічними й організаторськими здатностями, критичного аналізу й синтезу, знання іноземної мови тощо (ЗК 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10). Кожен з обов'язкових ОК забезпечено набуттям певних соціальних навичок, що відображено у матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами освітньої програми. Тож освітні компоненти сприяють формуванню та розвитку soft skills, що відповідають заявленим цілям ОПП програми, що підтверджено також спілкуванням з фокус-групами стейкхолдерів і представниками курсантського самоврядування.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Остання редакція професійного стандарту офіцера тактичного рівня Збройних Сил України з військової психології була затверджена начальником Головного управління морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України 27.08.21 року. Урахування вимог Професійного стандарту (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_762318800.pdf) забезпечено через включення до змісту ОПП військово-професійних та військово-спеціальних компетентностей, відповідних військово-професійних та військово-спеціальних результатів навчання, які повністю відповідають визначеним компетентностям і результатам навчання професійного стандарту. Виконання професійного стандарту забезпечується сукупністю обов'язкових освітніх компонентів і розширюється за рахунок вибіркової складової ОПП. По закінченню ОПП передбачено присвоєння професійної кваліфікації Військовий психолог, офіцер військового управління тактичного рівня.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів регламентується Положенням про особливості організації освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, затвердженим наказом Міністерства оборони України від 09.01.2020 № 4; Положенням про організацію освітнього процесу в Військовому інституті Київського національного університету імені Тараса Шевченка, <https://mil.univ.kiev.ua/page/study/95> Так, навчальний план за ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» включає загальне навчальне навантаження для проведення лекцій, семінарських, лабораторних, практичних занять, практики, самостійної роботи і контрольних заходів. Визначено, що обсяг 1 кредиту ЄКТС становить 30 год., навантаження одного навчального року становить 60 кредитів. Обсяг аудиторного навантаження складає 35,6%, самостійної роботи 57,7% та 6,7% - військове стажування від загального фактичного навантаження студентів. Аудиторне тижневе навантаження становить від 36 до 46 годин. Усі освітні компоненти ОП включають години для самостійної роботи, загальна кількість яких становить 1166 год. за весь період навчання. Навчальний час, відведений для самостійної роботи регламентується навчальним планом складає від 1/3 до 2/3 годин кредиту ЄКТС. Співвідношення обсягів самостійної роботи та аудиторних занять визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти у Військовому інституті Київського національного університету імені Тараса Шевченка наразі не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП Психологія військово-професійної діяльності вирізняє орієнтованість на підготовку кваліфікованих магістрів з психології, які здатні розв'язувати задачі у психологічних практиках офіцера тактичного рівня Збройних Сил України. Обсяг освітніх компонентів ОПП (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Зміст програми відповідає предметній галузі спеціальності 053 Психологія. Аналізована ОПП відзначається імплементацією індивідуальної освітньої траєкторії курсантів. Освітні компоненти сприяють формуванню та розвитку соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям програми. Відмічається позитивна практика напрацювання практичного досвіду здобувачами освіти через взаємодії із недержавними організаціями, які надають психологічну підтримку ветеранам війни, а також проведення військового стажування у частинах і підрозділах Збройних Сил України, особовий склад, яких виконує завдання в Операції Об'єднаних Сил.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Рекомендується передбачити практичні заняття у ВК«Спецпрактикум з організаційної психології», а також планувати однаковий обсяг кожної вибіркової ОК (в межах 3-х кредитів ЄКТС) і однакові форми підсумкового контролю для вибірових ОК (заліки) з метою забезпечення можливості здійснення рівноцінного вибору з переліку дисциплін без порушення обсягів семестрового навчального навантаження здобувачів освіти. Експертна група рекомендує узгоджувати з Замовниками місця проведення військового стажування магістрів-психологів у військові частини, в яких на цей час планується проведення заходів психологічної декомпресії.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на сильні сторони й позитивні практики, виходячи із того, що у ЗВО забезпечено практичну підготовку на високому рівні, імplementована індивідуальна освітня траєкторія, експертна група дійшла висновку, що ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» для другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія у контексті Критерію 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Прийом на навчання на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» за другим рівнем вищої освіти у ВІКНУ у 2021 р. здійснювався на основі «Додатку до Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2021 році (для Військового інституту)» (<http://surl.li/aguwe>), затвердженого в.о. ректора 12.01.2021 р. і погодженого командувачем Сухопутних військ Збройних сил України. Документ серед іншого визначає правила прийому на навчання за ступенем вищої освіти магістра: вимоги до рівня освіти вступників, строки прийому заяв і документів, вступних випробувань, конкурсного відбору та зарахування на навчання, організацію конкурсного відбору, наказ про зарахування. У документі зазначається, що на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістра приймаються як курсанти Військового інституту, які успішно склали атестацію, здобули ступінь бакалавра за відповідними спеціальностями, так і особи з числа цивільної молоді та військовослужбовці військової служби за контрактом, які здобули ступінь бакалавра за відповідними або спорідненими спеціальностями та успішно пройшли конкурсний відбір на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» (розділ II, §1). Вступники з числа цивільної молоді та військовослужбовці військової служби за контрактом крім конкурсного відбору обов'язково проходять такі вступні випробування, як психологічне обстеження, оцінка рівня фізичної підготовленості та медичний огляд військово-лікарською комісією. Вступники, які не пройшли хоча б одного зі вступних випробувань, до участі у конкурсному відборі не допускаються (розділ II, §3, п.2.5). Експертна група не вважає ці положення дискримінаційними, оскільки вони зумовлені особливостями отримання кваліфікації і дозволяють здійснити відбір претендентів для підготовки фахівців для діяльності в особливих умовах. Аналіз правил прийому на навчання за освітньою програмою засвідчує, що вони є чіткими та зрозумілими. «Додаток до Правил прийому...» розміщений на офіційному вебсайті ВІКНУ (<http://surl.li/agvae>). Здобувачі ВО під час фокус-групи зазначили, що ті з них, хто є випускниками бакалаврської програми ВІКНУ, дізнавалися про магістерську програму і правила прийому на неї від начальника кафедри; особи з числа цивільної молоді вказали, що при вступі вони дізнавалися про правила прийому на сайті інституту, а також телефонували у приймальну комісію за уточненнями.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно з «Додатком до Правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2021 році (для Військового інституту)» (<http://surl.li/aguwe>), конкурсний відбір на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» проводиться на основі конкурсних балів вступників, які формуються з оцінки єдиного вступного іспиту з іноземної мови у формі тесту з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська) або вступного випробування з іноземної мови у випадках, передбачених правилами прийому, оцінки фахового вступного випробування та додаткових балів за навчальні та наукові досягнення (за наявності) (розділ II, §3, п.2.3). можливість національної та міжнародної кредитної мобільності до Правил прийому...» – <http://surl.li/aguwe>). Можна зробити висновок про оптимальний розподіл ваги конкурсних балів при вступі на ОПП. Правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої ОП у формі складання вступного іспиту зі спеціальності. Програма вступного випробування з фаху за освітньо-професійною програмою «Психологія військово-професійної діяльності» другого (магістерського) рівня вищої освіти враховує результати підготовки вступників у межах спеціальності «Психологія», що відповідають першому (бакалаврському) освітньому рівню, і містить питання та списки рекомендованої літератури з історії психології, загальної, соціальної психології, психології розвитку, експериментальної психології, патопсихології, клінічної психології, психології праці та військової психології (<http://surl.li/agvdj>). Програма фахового вступного випробування за ОП щорічно переглядається випусковою кафедрою і затверджується вченою радою ВІКНУ, про що було зазначено на онлайн-зустрічі з адміністративним персоналом.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, у ВІКНУ регламентуються «Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», затвердженому 29.06.2016 р. (<http://surl.li/klxb>). Документ урегулює процедуру визнання кредитів, присвоєних в іншому навчальному закладі на території України чи поза її межами. Враховуються дві форми мобільності – ступенева та кредитна. Перезарахування кредитів відбувається на основі договорів або академічних довідок. У положенні також визначено інституційні норми і правила, процедуру розподілу та переведення оцінок й перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін. Наразі у ВІКНУ діє шість договорів про міжнародну академічну мобільність із закладами вищої освіти країн-членів НАТО, у рамках реалізації яких деякі курсанти (у т.ч. зі спеціальності «Психологія») перебували і перебувають на навчанні за кордоном. Водночас саме на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» випадків перезарахування результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, не було. У тексті ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» вказано, що національна та міжнародна кредитна мобільність не передбачена (<http://surl.li/agmrv>). Разом з тим гарант ОП Мась Н.М. повідомила про плани залучення у 2021–2022 н.р. курсантів спеціальності 053 «Психологія» освітнього рівня «магістр» до участі у визначених навчальних програмах в межах реалізації програми «Erasmus+» (відповідь №14 на запит ЕГ). Під час опитування, проведеного серед магістрантів програми II курсу у вересні 2021 р., 75,5 % респондентів відповіли, що їм відомо про можливість визнання результатів навчання, здобутих за іншими освітніми програмами та в інших ЗВО (у тому числі іноземних), для 18,8 % це не відомо, ще 6,3% мали труднощі з відповіддю на це питання (<http://surl.li/agkax>).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Внутрішніх нормативних документів, які урегулювали б правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка немає. ЗВО обґрунтовує це тим, що не може гарантувати якість навчання, якщо почне визнавати результати неформальної освіти. Водночас ЗВО висловив готовність урегулювати це питання після того, як правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, будуть регламентовані на рівні офіційного законодавства України. Таку позицію університету висловив на онлайн-зустрічі проректор з науково-педагогічної роботи Гожи́к А.П. Разом з тим ЗВО не заперечує проти визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, викладачами з певних навчальних дисциплін в межах академічної свободи. Проте таких випадків на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими, зрозумілими та враховують особливості самої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

У зв'язку з виявленими недоліками, що стосуються визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, та в неформальній освіті рекомендується: 1. Зазначити в документі ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» можливість національної та міжнародної кредитної мобільності, відповідно до планів залучення магістрів-психологів до міжнародних та національних навчальних програм. 2. Запровадити на ОПП практику визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи, що правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти та враховують особливості самої ОП у формі складання вступного іспиту зі спеціальності, зважаючи на розроблені в закладі вищої освіти процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та сприймаючи позицію закладу вищої освіти щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті експертна група дійшла висновку про відповідність рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Нинішні здобувачі освіти ОП і випускники попередніх років на фокус-групах зазначили, що в освітньому процесі застосовуються різноманітні методи навчання й викладання: окрім традиційного читання лекцій практикують інтерактивні методи (відпрацювання матеріалу практичних занять в ігровій формі, тренінги, дискусії, перегляд і обговорення відеороликів, проведення навчальних занять курсантами в межах ОК12, використання можливостей, які дає мультимедійна дошка, тощо), підготовку ІНДЗ і презентацій з врахуванням наукових інтересів курсантів та ін. Під час карантину у зв'язку з пандемією навчання курсантів відбувалось в очній формі, проте викладачі з цивільних кафедр проводили заняття дистанційно, використовуючи програми Zoom, Skype, платформи GoogleClass, Moodle тощо. Аналіз використовуваних форм та методів навчання засвідчує, що в цілому вони відповідають цілям ОПП і забезпечують досягнення ПРН. Оцінка здобувачами різноманітних аспектів освітнього процесу на ОПП в цілому є позитивною (опитування проводилось у вересні 2021 р. – <http://surl.li/agkax>). Студентоцентрований підхід на ОПП забезпечується: - шляхом вільного вибору тем наукових досліджень (ІНДЗ і магістерської роботи), які відповідають науковим інтересам курсантів, а також вільного вибору наукового керівника магістерської; - через вибір ОК з переліку вибіркових дисциплін, наявних в ОПП (здобувачі ВО зазначили, що знають про можливість обирати дисципліни, які викладаються на інших факультетах й освітніх рівнях, проте наразі така практика у ВІКНУ не реалізовується; курсанти II курсу під час опитування оцінили відповідність наявних в ОПП вибіркових дисциплін їх індивідуальній освітній траєкторії на 1,81 б. за шкалою від -3 до +3 – <http://surl.li/agkax>); - шляхом вільної участі у різноманітних заняттях (тренінгах, майстер-класах тощо) поза обов'язковим навчальним планом (наприклад, одна з магістранток на фокус-групі зазначила, що вона і деякі інші курсанти за бажанням долучилися до тренінгів з психопрофілактики суїцидальної поведінки військовослужбовців, які проводили американські тренери для офіцерів). Окремо слід відзначити високу якість практичної підготовки психологів на даній ОПП, що досягається через проходження 4-тижневої практики безпосередньо у військах, значний об'єм годин практичних занять в межах ОК, на яких відбувається відпрацювання практичних навичок роботи військового психолога, а також широке залучення курсантів до занять, котрі проводять професіонали-практики з-поза меж університету – тренери з екстремальної психології і профілактики суїцидальної поведінки, поліграфологи (<http://surl.li/agkei>), спеціалісти з фізіогноміки та БСТ, представники ГО «Побратим», які мають досвід практичної роботи у сфері військової психології, тощо. Викладачі на фокус-групі засвідчили, що вони вільні у виборі форм та методів навчання і викладання й можуть динамічно змінювати їх в межах курсів відповідно до актуальних потреб освітнього процесу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в іншій подібний спосіб).

Реалізація освітнього процесу у ВІ КНУ базується на «Положенні про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ МО України та військових навчальних підрозділах ЗВО» (<http://surl.li/vqyw>), «Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<http://surl.li/hloz>), у якому вказано, що обов'язковому оприлюдненню у відкритому доступі у т.ч. підлягають робочі програми навчальних дисциплін та інформаційні пакети, компонентом яких є опис кожної навчальної дисципліни, й «Положенні про організацію освітнього процесу у ВІ КНУ» (<http://surl.li/agonm>), де зазначено, що коригування РПНД здійснюється щорічно до початку нового навчального року. Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання міститься в ОПП «Психологія військово-професійної діяльності», яка представлена на сайті ВІ КНУ на сторінці випускової кафедри військової психології та педагогіки (<http://surl.li/agmrs>, <http://surl.li/agmrv>). Інформація про конкретні ОК представлена у вигляді робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, які розміщені на сторінці випускової кафедри (<http://surl.li/agmsb>). Здобувачі освіти під час онлайн-зустрічі зазначили, що загальна інформація щодо організації освітнього процесу, зокрема графік навчального процесу і форми підсумкового контролю в межах ОК, їм надсилається на початку семестру через телеграм-канал. Інформація щодо конкретних ОК їм надається викладачами на перших заняттях з дисциплін, також вони можуть скористатися робочими програмами та силабусами, розміщеними на сайті інституту. Форми РПНД та інформаційних пакетів університету затверджені наказом ректора №729-32 від 11.08.2017 р. й ухвалою вченої ради КНУ від 30.06.2017 р. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін свідчить, що вони підготовлені згідно форми й містять досить повну інформацію про освітні компоненти, у т.ч. про загальні і спеціальні компетентності та ПРН, які набуваються в межах конкретної ОК, порядок та критерії оцінювання. Водночас потребують перегляду й оновлення списки рекомендованої літератури у робочих програмах навчальних дисциплін, зокрема в ОК03, ОК05, ОК07, ВК02, ВК05 (Ч.ІІ), ВК06, ВК07, ВК08, ВК13, ВК16 (наприклад, ОК03 «Технологія психологічного тренінгу» містить посилання на джерело «Петровская Л. А. Теоретические и методические проблемы социально-психологического тренинга. М., 1982»). Тематичне наповнення ВК11 «Психологія мас-медіа та інформаційна безпека сім'ї та сімейне консультування» лише частково відображає назву курсу, ВК15 «Спецпрактикум з організаційної психології» не містить годин, виділених на практичні заняття, тільки лекції та семінарські. Аналіз силабусів показує, що вони потребують доопрацювання згідно затвердженої форми опису кожної навчальної дисципліни у структурі інформаційних пакетів університету (<http://surl.li/agzgu>), зокрема повинні містити анотацію та інформацію про навчальні цілі, результати навчання, перелік обов'язкової й рекомендованої літератури, заплановані методи та технології навчання й викладання та ін.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час освітнього процесу на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» реалізовується наступним чином: - через впровадження результатів досліджень науково-дослідного центру ВІ КНУ та ад'юнктів у зміст деяких ОК (наприклад, результати НДР «Діагностика психологічних характеристик військовослужбовців підрозділів Десантно-штурмових військ Збройних Сил України, що приймають безпосередню участь в операції Об'єднаних сил, "PSY-D"» введено в зміст дисциплін «Екстремальна психологія» та «Клінічна психодіагностика», результати досліджень ад'юнктів інституту також введено в зміст низки ОК); - здобувачі ВО збирають емпіричний матеріал для магістерського дослідження під час проходження військової практики, який потім здають у формі ІНДЗ; перелік тем магістерських робіт (відповідь №18 на запит ЕГ) засвідчує різносторонній підхід до вивчення сфери військової психології й актуальність наявних тем досліджень; - під час підготовки магістерських робіт курсантами у деяких випадках залучаються зовнішні консультанти на добровільній основі (наприклад, Кузьменко М.Д., начальник науково-дослідного відділу (проблем психологічного вивчення особового складу) Науково-методичного центру кадрової політики МОУ, про що йшлося на онлайн-зустрічі з роботодавцями); - у викладачів і курсантів є можливість використання програмного забезпечення «PSY-D» (яке встановлене у комп'ютерній лабораторії на факультеті), призначеного для психодіагностики військовослужбовців (комплекс методик для вивчення психічних станів, процесів та властивостей військовослужбовців з автоматизованою первинною обробкою отриманих даних); це програмне забезпечення можна використовувати не лише для розвитку навичок психодіагностики, а й при підготовці магістерських робіт курсантами; - вимогами до апробації магістерських досліджень курсантів є участь у наукових конференціях та публікація наукової статті або тез доповідей; здобувачі освіти беруть участь у наукових конференціях, які проводяться на факультеті, а дехто – у закордонних (Люценко Ю.М.) і всеукраїнських (Лемешко Р. Р.) конференціях (детальніше у відомостях СО); - ВІ КНУ надає можливість здобувачам освіти оприлюднювати результати своїх досліджень у збірнику студентських наукових публікацій (<http://surl.li/agkwv>), де зокрема містяться тези магістрантів Лагози В.С., Храпач О. С., Ляховиич С.П., Бачинського В.А., опубліковані у співавторстві з викладачами; - полковник Мась Н. у співавторстві з магістрантом Флорескул О. та проф. Сафін О. у співавторстві з магістрантом Сорокою О. у 2021 р. опублікували наукові статті в журналі «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки» (відповідь №7 на запит ЕГ). Разом з тим ЕГ зауважує, що ВІКНУ має ширші можливості для залучення магістрантів до наукової та науково-технічної діяльності інституту, зокрема через включення їх у склад робочих колективів для виконання науково-дослідних робіт.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освітніх компонент на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» відбувається з залученням широкого кола учасників освітнього процесу, а саме: 1. На основі впровадження результатів власних наукових досліджень ВІКНУ у зміст деяких ОК (детальніше у підкритерії 4.3). 2. На основі рекомендацій роботодавців. ЕГ переконалася у наявності постійної співпраці між випусковою кафедрою і замовником в особі Міністерства оборони України. Про це неодноразово зазначали на онлайн-зустрічах роботодавці зі структур МОУ. У ВІКНУ є практика залучення представників ГУ МПЗ ЗСУ до проведення занять з курсантами як один з механізмів внутрішнього забезпечення якості освіти. Під час цих заходів роботодавці знайомляться з курсантами та оцінюють рівень сформованості у них фахових компетентностей на певному етапі підготовки, що є обов'язковим предметом обговорення на зустрічах НПП кафедри та роботодавців. Для ЕГ було надано плани залучення фахівців зі структур замовника до проведення занять з курсантами (відповідь №10 на запит ЕГ). Також замовник бере участь у проведенні підсумкової атестації здобувачів ВО. Пропозиції щодо покращення змісту підготовки фахівців висловлюються на засіданні екзаменаційної комісії, після чого кожне з зауважень розглядається на засіданні випускової кафедри (відповідний звіт роботи ЕК і протокол засідання кафедри були надані ЕГ – відповідь №17 на запит). 3. Існує практика впровадження у зміст навчальних дисциплін досвіду викладачів, які залучалися до виконання завдань психологічного супроводу військових підрозділів у ході виконання ООС (робота у складі високомобільних груп внутрішніх комунікацій «Альфа» та «Чарлі», психологічне консультування учасників бойових та ін. – детальніше у відомостях СО). 4. Викладачі у межах академічної свободи можуть оновлювати зміст навчальних дисциплін у відповідності до актуальних потреб освітнього процесу, фіксуючи їх в аркуші змін до робочої програми – про це зазначалося на фокус-групі з НПП. 5. Здобувачі ВО також можуть вносити пропозиції щодо змісту ОК. За результатами опитування, проведеного у вересні 2021 р., 81,3% курсантів II курсу вказали, що їм відомо про можливість надання пропозицій щодо покращення ОП та її освітніх компонентів (<http://surl.li/agkax>). Курсанти на фокус-групі розповіли ситуацію, коли їх не задовольняли теми, які викладалися в межах ОК «Напрями сучасної психотерапії». Вони звернулися до начальника кафедри з вимогою замінити викладача на такого, який висвітлював би більш необхідні для них теми. Їхній запит було задоволено. Для ЕГ була надана низка протоколів засідань випускової кафедри, у яких відображено обговорення, затвердження, пролонгацію та внесення змін у робочі програми НД (відповідь №9 на запит ЕГ). Вищенаведені факти засвідчують комплексний підхід до наповнення й оновлення змісту освітніх компонент ОПП, що дозволяє зробити висновок про впровадження в освітній процес останніх наукових досягнень та актуальних практик роботи військового психолога.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ВІКНУ на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» проявляється у вигляді співпраці з зарубіжними партнерами в межах програм, які включають проведення занять з метою розвитку практичних навичок роботи військового психолога у викладачів і курсантів. Так, гарант ОП Мась Н.М. під час онлайн-зустрічі з керівництвом ВІКНУ зазначила, що за підтримки Посольства США в Україні робляться замовлення на проведення тренінгів; у результаті цієї співпраці інструктори з військових університетів проводять заняття з метою формування навичок роботи з особами, звільненими з полону, профілактики суїциду тощо. Участь у цих тренінгах підтвердили і здобувачі ВО на фокус-групі. Магістрантка II Лющенко Ю.М. брала участь у конференції «26th Student's International Online Conference SECOSAFT-2021», яка походила в м. Сибіу, Румунія, 16 квітня 2021 р. Викладачі Мась Н.М., Сторожук Н.А. взяли участь у III Міжнародній науково-практичній конференції «Scientific Horizon in the Context of Social Crises» (16–18 квітня 2020 р., м. Токіо, Японія); викладачі Мась Н.М., Кожедуб О.В. – у VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Science and Practice: Implementation to Modern Society» (26–28 грудня 2020 р., м. Манчестер, Великобританія); проф. Сафін О.Д. є членом Міжнародної ліги поліграфологів (на підтвердження чого були надані копії відповідних сертифікатів – відповідь №11 на запит ЕГ). Актуальні світові здобутки у сфері військової психології як науки і практики передбачають також впровадження стандартів НАТО у діяльність військових психологів, що включено в ОК та в тематику магістерських досліджень на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» (детальніше у відомостях СО). Також ЗВО забезпечує безкоштовний доступ здобувачів освіти та НПП до наукометричних баз «Scopus» та «Web of Science». Як зазначив на онлайн-зустрічі Білан М.Б., заступник з наукової роботи начальника науково-дослідного центру, наразі ВІКНУ є єдиним з військових навчальних закладів в Україні, який бере участь у програмі міжнародних обмінів «Erasmus+». ВІКНУ має шість підписаних договорів про міжнародну академічну мобільність із закладами вищої освіти країн-членів НАТО (Rakovski National Defence College, Nicolae Bălcescu Land Forces Academy, Croatian Military Academy, Jagiellonian University, The General Jonas Zemaitis Military Academy of Lithuania, Vasil Levski National Military University, копії відповідних договорів були надані ЕГ – відповідь №14 на запит). За обміном за кордоном навчалися і зараз перебувають деякі курсанти, у т.ч. і зі спеціальності «Психологія». У 2021–2022 н.р. планується залучення курсантів спеціальності 053 «Психологія» освітнього рівня «магістр» до участі у визначених навчальних програмах. Проте у тексті ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» вказано, що міжнародна кредитна мобільність не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Експертна група наголошує, що за критерієм 4 на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» є низка взірцевих практик, а саме: 1. Висока якість практичної складової підготовки магістрів – військових психологів, яка забезпечується через проходження 4-тижневої практики безпосередньо у військах, значний об'єм годин практичних

занять в межах ОК, на яких відбувається відпрацювання практичних навичок роботи військового психолога, а також широке залучення курсантів до занять, котрі проводять професіонали-практики з-поза меж університету – тренери з екстремальної психології, фахівці-поліграфологи, спеціалісти з фізіогноміки та БСТ, представники громадських організацій, які мають досвід практичної роботи у сфері військової психології, тощо. 2. Наповнення й оновлення змісту освітніх компонент відбувається з залученням широкого кола учасників освітнього процесу, а саме на основі впровадження результатів власних наукових досліджень ВІКНУ у зміст деяких ОК, на основі рекомендацій замовника, у відповідь на запит здобувачів освіти та з ініціативи викладачів у межах академічної свободи з метою задоволення актуальних потреб освітнього процесу. ЕГ переконалася у наявності постійної співпраці між випусковою кафедрою і роботодавцями зі структур Міністерства оборони України, у т.ч. й щодо вдосконалення змісту ОК. Особливо слід відзначити практику впровадження у зміст навчальних дисциплін досвіду викладачів, які залучалися до виконання завдань психологічного супроводу військових підрозділів у ході виконання Операції Об'єднаних сил. 3. Поєднання навчання і досліджень в освітньому процесі досягається у т.ч. й за допомогою використання програмного забезпечення «PSY-D» – розробки, яка являє собою комплекс методик для вивчення психічних станів, процесів та властивостей військовослужбовців з автоматизованою первинною обробкою отриманих даних. Програма «PSY-D» використовується не тільки для реальної психодіагностики військовослужбовців, а й в навчальних цілях для розвитку навичок психодіагностики і при підготовці магістерських робіт курсантами. 4. Існує практика залучення зовнішніх консультантів з числа наукових співробітників зі структур замовника при підготовці магістерських робіт курсантами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Аспекти, які потребують вдосконалення у контексті навчання і викладання на ОП: 1. Незважаючи на те, що наповнення й оновлення змісту освітніх компонент відбувається з залученням широкого кола учасників освітнього процесу, аналіз робочих програм навчальних дисциплін показує, що потребують оновлення списки рекомендованої літератури в ОК03, ОК05, ОК07, ВК02, ВК05 (Ч.ІІ), ВК06, ВК07, ВК08, ВК13, ВК16. 2. Аналіз силябусів демонструє, що вони потребують доопрацювання згідно затвердженої форми опису кожної навчальної дисципліни у структурі інформаційних пакетів університету, зокрема повинні містити анотацію та інформацію про навчальні цілі, результати навчання, перелік обов'язкової й рекомендованої літератури, заплановані методи і технології навчання й викладання та ін. 3. Рекомендується активніше залучати найбільш підготовлених магістрантів до наукової та науково-технічної діяльності інституту, зокрема через включення їх у склад робочих колективів для виконання науково-дослідних робіт. 4. Рекомендується передбачити в документі ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» можливість міжнародної кредитної мобільності та посилити участь викладачів і здобувачів освіти у міжнародних проєктах, у т.ч. і програмах міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Загалом ОПП відповідає критерію 4. Зважаючи на те, що на ОПП за цим критерієм є низка взірцевих практик, але при тому присутні аспекти, які потребують доопрацювання, ЕГ оцінює діяльність за критерієм на «В».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів, оцінка їх якості і відповідності та процедури проведення у ВІКНУ регламентуються низкою документів, таких як «Положення про особливості організації освітнього процесу у ВВНЗ Міністерства оборони України та військових навчальних підрозділах ЗВО» (<http://surl.li/vqyw>), «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ» (<http://surl.li/hloz>), «Положення про екзаменаційні комісії вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів» (наказ МО України №472 від 09.09.2015 р.) (<http://surl.li/vrav>), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ» (<http://surl.li/agxst>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Військовому інституті», затверджене наказом начальника інституту №75н від 06.06.2018 р. У документі ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» вказано, що для оцінювання використовуються письмові іспити, заліки, диференційовані заліки, вирішення ситуаційних задач, есе, усні презентації, поточний контроль, комплексний кваліфікаційний іспит, захист магістерської роботи. Вивчення робочих програм навчальних дисциплін дозволяє додати сюди тести, контрольні роботи, опитування, аналітичні доповіді, колоквиуми, роботи над

проектами, роботи з кейсами, виконання творчих завдань, супервізії та ін. Аналіз наданих ЕГ матеріалів і результати бесід зі здобувачами освіти й НПП дозволяють зробити висновок про різноманітність використовуваних форм проміжного контролю та їх відповідність ОК. Аналіз наданих копій індивідуальних навчальних планів курсантів (відповідь №2 на запит ЕГ) підтверджує проведення підсумкових контрольних заходів у формах, визначених в ОПП. У робочих програмах навчальних дисциплін представлена детальна інформація про критерії оцінювання, методи оцінювання, які дозволяють перевірити досягнення результатів навчання в межах певної навчальної дисципліни і як наслідок програмних результатів навчання. Наведені процедури та шкала оцінювання і схема формування оцінки, яка включає деталізований розподіл балів за видами оцінювання й результатами навчання. Аналіз РПНД дозволяє зробити висновок про збалансований розподіл оцінок під час оцінювання навчальних досягнень курсантів у межах навчальних дисциплін. Здобувачі ВО під час онлайн-зустрічі зазначили, що інформація про форми підсумкового контролю в межах ОК їм надсилається на початку семестру через телеграм-канал, інформацію про форми проміжного контролю та критерії оцінювання їм надають викладачі на перших заняттях і деталізують у процесі вивчення дисципліни. Також вони можуть переглянути зазначену інформацію у робочих програмах навчальних дисциплін, які розміщені на сайті ВІКНУ (<http://surl.li/agmsb>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів вищої освіти за ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» відповідають вимогам Стандарту вищої освіти України для другого (магістерського) рівня галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 053 «Психологія» і передбачають публічний захист (демонстрацію) кваліфікаційної роботи магістра та атестаційний екзамен. Атестаційний екзамен включає комплексний іспит в усній формі з дисциплін «Екстремальна психологія», «Методика організації та управління морально-психологічного забезпечення в ході підготовки і ведення бою», «Управління підрозділами під час підготовки та ведення бою (дій)», «Напрями сучасної психотерапії» та підсумковий іспит з дисципліни «Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка», який проводиться у формі практичного виконання фізичних вправ. Проведення атестації здійснюється з врахуванням «Положення про екзаменаційні комісії вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів» (наказ МО України №472 від 09.09.2015 р.), згідно з яким голова ЕК та його заступник (заступники) призначаються наказом Міністерства оборони України. Голова ЕК призначається з числа керівників структурних підрозділів Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних Сил України та інших органів військового управління, які є замовниками на підготовку військових фахівців. У 2020–2021 н.р. головою ЕК при проведенні атестації здобувачів освіти за ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» був Немінський І.В., начальник відділу психологічної підготовки управління психологічного забезпечення Морально-психологічного забезпечення Збройних Сил України, що підтверджено під час онлайн-зустрічі з роботодавцями. Також для ЕГ було надано копію звіту ЕК про проведення атестації курсантів за рівнем вищої освіти «магістр» у 2020 р., у якому висвітлені пропозиції щодо покращення якості підготовки фахівців, а також протокол засідання випускової кафедри, на якому розглядалось кожне з зауважень ЕК (відповідь №17 на запит ЕГ).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів у ВІКНУ регламентуються документами, які наведені в описі підкритерію 5.1. Усі вони, крім останнього, містяться у відкритому доступі за вказаними посиланнями. Процедура оцінювання фізичної підготовки курсантів здійснюється відповідно до вимог Тимчасової настанови з фізичної підготовки в Збройних Силах України (наказ начальника Генерального Штабу ЗСУ №35 від 11.02.2014 р.) (<http://surl.li/agzau>). З метою забезпечення об'єктивності та неупередженості екзаменаторів у ВІ КНУ під час підсумкового семестрового оцінювання введена практика присутності двох або більше викладачів. У ЗВО наявний порядок оскарження результатів контрольних заходів, який регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» (<http://surl.li/hloz>). У п. 7.2 положення визначені процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання під час поточного контролю, семестрового контролю у формі заліку або іспиту, семестрового контролю у формі диференційованого заліку та підсумкової атестації здобувачів освіти. Цим же положенням урегулюється порядок повторного проходження контрольних заходів, а саме повторного складання семестрового контролю у випадку отримання незадовільних оцінок та у випадку порушення процедури оцінювання. Приклади повторного проходження контрольних заходів при наявності академічної заборгованості наведені у відомостях СО. За інформацією, отриманою під час онлайн-зустрічей зі здобувачами освіти, студентським самоврядуванням та НПП, випадків оскарження результатів контрольних заходів на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» не було. Здобувачі ВО зазначили, що при виникненні конфліктних ситуацій, у т.ч. пов'язаних з оскарженням результатів оцінювання, вони у першу чергу будуть звертатися до начальника кафедри. Студентське самоврядування теж виразило спроможність захищати інтереси здобувачів освіти у випадку необ'єктивного оцінювання викладачами результатів навчання курсантів. Збір інформації щодо прозорості та об'єктивності оцінювання знань у ВІКНУ здійснюється у т.ч. і за допомогою опитувань. За результатами опитування, проведеного серед магістрантів II курсу ОПП «Психологія військово-професійної діяльності» у вересні 2021 р., прозорість та об'єктивність процедур оцінювання знань і їх проведення за визначеними критеріями оцінено на 2,13 бали за

шкалою від -3 до +3. Процедура оскарження результатів оцінювання (іспиту, заліку, захисту кваліфікаційної роботи) відома і зрозуміла для 87,5% опитаних, невідома – для 6,3%, ще 6,3% мали труднощі з відповіддю на це питання (<http://surl.li/agkax>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ВІКНУ політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються низкою внутрішніх нормативних документів, таких як «Положення про організацію освітнього процесу у КНУ» (<http://surl.li/hloz>), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ» (<http://surl.li/agxst>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Військового інституті», затверджене наказом начальника інституту №75н від 06.06.2018 р., «Етичний кодекс університетської спільноти» (<http://surl.li/gqra>), «Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату у КНУ» (<http://surl.li/agzjf>). Технологічними рішеннями протидії порушенням АД є застосування сервісу пошуку ознак плагіату «Unicheck», для використання якого підписано офіційний договір з компанією «Антиплагіат», а також перевірка робіт на наявність текстових запозичень за допомогою програм, які є у відкритому доступі («EtxtАнтиплагіат», «AdvegoPlagiatus» тощо). Окремого структурного підрозділу або посадової особи, які опікувались би питаннями АД, у ВІКНУ немає – ці функції наказом покладаються на одного з НПП кафедри, про що зазначалось на онлайн-зустрічі з адміністративним персоналом. За інформацією завбібліотеки, репозитарій кваліфікаційних робіт знаходиться у стадії наповнення. Популяризація АД, як вказано у відомостях СО, здійснюється шляхом роз'яснення курсантам вимог академічної доброчесності, недопущення випадків плагіату і т.п. Члени студентського самоврядування під час фокус-групи вказали, що брали участь у заходах інформування щодо недопущення плагіату, які проводили для молодших курсів. Згідно з результатами опитування, проведеного серед магістрантів програми II курсу, 93,8% респондентів відповіли, що вони поінформовані про принципи академічної доброчесності та наслідки її порушення; для 87,5% опитаних правила АД, встановлені в університеті, є цілком зрозумілими; 93,8% ознайомлені з процедурою перевірки студентських робіт на плагіат, у т.ч. курсових та кваліфікаційних робіт (<http://surl.li/agkax>). Проте у сфері забезпечення академічної доброчесності у ВІКНУ є певні недоліки. Так, на онлайн-зустрічі з ЕГ викладачі не могли сказати, чи передбачена якась відповідальність за порушення академічної доброчесності, у той час як наслідками за порушення АД для здобувачів освіти може бути повторне проходження освітньої компоненти, відрахування з університету тощо (п.9.8.3 Положення – <http://surl.li/hloz>). У відомостях СО вказано, випадків порушення академічної доброчесності на ОПП не зафіксовано. Така ж інформація була озвучена під час онлайн-зустрічей з адміністрацією і викладачами. Проте за результатами опитування магістрантів програми II курсу 56,3% курсантів вказують, що їм відомі випадки порушення здобувачами освіти принципів академічної доброчесності за їхньою програмою; для 37,5% опитаних такі випадки не відомі, ще 6,3% мали труднощі з відповіддю на це питання (<http://surl.li/agkax>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів і критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за ОПП є чіткими, зрозумілими та дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту. Також у ЗВО наявна чітка процедура оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

З огляду на виявлені недоліки у сфері забезпечення академічної доброчесності у ВІКНУ рекомендується активізувати роботу щодо популяризації академічної доброчесності серед різних учасників освітнього процесу (наприклад, через проведення інформаційних заходів, розміщення наочної агітації тощо).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ВІКНУ залучає професіоналів-практиків, а також користується можливістю залучення до аудиторних занять викладацького контингенту КНУ імені Шевченка (за результатами зустрічей з фокус-групами, декілька викладачів кафедри є також сумісниками: Ставицька С.О., Крупельницька Л.Ф., Сафін О.Д.), також проводять заняття з курсантами фахівці управління морально-психологічного забезпечення ЗСУ (відповідь № 10 на запит ЕГ). Долучення до вироблення практичних навичок здійснюється на стажуванні при безпосередньому зануренні у специфічну фахову діяльність, де роботодавці провадять свої заходи по долученню курсантів до професії психолога у військовій сфері. Задля формування психологічних компетентностей здобувачів вищої освіти за ОП «Психологія військово-професійної діяльності» ВНЗ долучає курсантів до різних факультативних занять, тренінгів, тематичних круглих столів й ін. (за результатами бесід зі студентами і випускниками відомо про обізнаність курсантів у психологічній візуальній аналітиці, біосугестивній терапії, навички роботи з поліграфом тощо).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ВІКНУ намагається реагувати на сучасні виклики стосовно професійної кваліфікації викладачів, тому опікується їх фаховим розвитком. На кафедрі співробітники проходять стажування та підвищення кваліфікації: Н.М. Мась у 2020 р. НУОУ ім. І. Черняхівського (диплом М20 № 091308); А.О. Кучерявий у 2020 році закордонне стажування у Варшавському університеті; Н.А. Сторожук НУОУ ім. І. Черняхівського (диплом М21 № 046824); А.Є. Левенець у 2021 році у Центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації НУОУ ім. І.Черняхівського (свідоцтво СПК № 07834530/003918-21). На випусковій кафедрі наявні протоколи міжкафедральних наукових семінарів, до прикладу «Сучасні динамічні процеси» (у співпраці з Науково-дослідним центром ГУ МПЗ ЗС): відповідь № 6 на запит ЕГ. Та при безпосередньому спілкуванні з викладацьким контингентом, констатуємо факт замалої обізнаності у можливості сумачії (накопичення) різних форм стажування і/чи підвищення кваліфікації до 6 кредитів за 5 років, що варто врахувати відповідним структурам ВІКНУ (посилити інформування). Міжнародна співпраця відзначена на сторінці сайту: <https://mil.univ.kiev.ua/page/about/7>, ВІКНУ також долучений до міжнародного грантового проєкту ERASMUS+ (<https://mil.univ.kiev.ua/page/about/87>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ВІКНУ стимулює розвиток викладацької майстерності, оскільки проводить моніторинг якості освітньої діяльності через визначення рейтингу викладачів (за свідченням начальника відділу персоналу та стройової Дубенця Віталія Володимировича даний рейтинг впливає на вибір претендентів на заміщення вакантних посад, хоча серед викладацького складу така поінформованість відсутня). Вельми позитивними є практики преміювання викладачів (до прикладу, частково відшкодували коштів професору Кучерявому Андрію Олександровичу після оприлюднення його досліджень у часописі, що індексується у WebofScience). Відповідно до Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка, керівництвом кафедри військової психології та педагогіки військового гуманітарно-лінгвістичного факультету ВІКНУ, було проведено опитування науково-педагогічних працівників з метою моніторингу оцінки умов професійної діяльності, рівня власної задоволеності організацією освітнього процесу та матеріально-технічного забезпечення й інфраструктури інституту (відповідь № 16 на запит ЕГ). Також надано перелік викладачів, що отримали стимулювання за освітню діяльність (відповіді № 12 та № 13 на запит ЕГ).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Військовий інститут КНУ імені Тараса Шевченка тісно взаємодіє з випускниками і стейкхолдерами, реалізує підготовку курсантів магістерського рівня до професійної діяльності саме військового психолога. 2. ВІКНУ співпрацює з кафедрами і підрозділами КНУ ім. Т.Г. Шевченка й іншими установами України, іноземними організаціями (військового гатунку), долучені до тісної співпраці зі значним обширом військових інституцій. 3. У ВНЗ реалізована дієва система мотиваційних заходів (моральних і матеріальних) зі стимулювання викладацького складу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Звернути увагу на поінформованість науково-педагогічного персоналу у питаннях підвищення кваліфікації і стажування, що вимагає посилення роз'яснювальної роботи серед викладачів щодо накопичувальної системистажування / підвищення кваліфікації.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію, академічна і професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують освітній процес на ОП засвідчує їх високу компетентність і відповідність тим дисциплінам, що викладаються. ВІКНУ долучає психологів-практиків й інших професіоналів (стейкхолдерів, фахівців-військових) до організації та реалізації освітнього процесу, примножує розвиток викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Огляд матеріально-технічної бази та ресурсів ЗВО під час візиту та презентація відеофільму з детальним описом показали, що створене освітнє середовище забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання даної ОПП. Для досягнення якісних результатів використовуються лекційні та мультимедійні аудиторії, тренінгові аудиторії та комп'ютерні класи. Багатогалузевий універсальний фонд (<https://mil.univ.kiev.ua/page/library/80>) нараховує близько 35 тисяч примірників документів, з яких близько 80% складає навчальна література. Широко представлена довідкова та нормативна література, що в кількісному показнику складає близько 3,5 тисяч примірників. Окремо розміщений фонд літератури з грифом «Для службового користування». Більшу частину книг фонду складає військова та військово-технічна література, а також навчальні посібники та підручники з гуманітарних та суспільних наук (мовознавства, історії, філософії, економіки, права, педагогіки, психології, етики та естетики тощо). На 2021 рік в бібліотека отримає за 5 періодичних фахових видань та 2 збірника наукових праць за спеціальністю 053 Психологія. Курсантам надається можливість користування фондами навчально-методичного кабінету імені академіка В. А. Роменця. Книжковий фонд навчально-методичного кабінету становить більше 10 тисяч примірників вітчизняної та зарубіжної фахової літератури українською, російською, англійською та німецькою мовами, в тому числі і власне книжковий та архівний фонди академіка Роменця В. А. (з тисячі одиниць унікальної фахової літератури). У ЗВО створено загальноуніверситетську локальну комп'ютерну мережу з безкоштовним цілодобовим виходом для студентів та співробітників до мережі Internet. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили факт свого задоволення щодо стану освітнього середовища та заходів підтримки ЗВО в процесі навчання. Ознайомчі фото-відеоматеріали, надані ЗВО, переконують в тому, що в КНУ та ВІКНУ створено достатню матеріально-технічну базу для навчання, проживання, дозвілля здобувачів та інших учасників освітнього процесу. Таким чином, інфраструктура, обладнання, навчально-методичне та науково-методичне забезпечення ЗВО за своєю кількістю та якістю є достатнім для досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час бесіди зі здобувачами та НПП було встановлено, що доступ до перерахованих об'єктів матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення є вільним та безкоштовним. У ЗВО є безкоштовний доступ до мережі Internet. Інформаційні ресурси та методичні матеріали, що забезпечують досягнення програмних результатів навчання ОПП, є доступними і безкоштовними для здобувачів вищої освіти.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище є безпечним. Це пов'язано з специфікою Військового інституту (жорстка унормованість питань безпеки, планування і контроль заходів безпеки, значна кількість посадових осіб, що опікуються різнобічними питаннями безпеки (санітарно-гігієнічними, харчовими, протипожежними тощо)). Зі здобувачами постійно проводяться заходи інформування та профілактики. Безпечність також забезпечується заходами відбору учасників освітнього процесу (конкурсний відбір НПП і допоміжного персоналу, психологічне обстеження та медичний огляд здобувачів вищої освіти). Всі здобувачі, а також НПП ВІКНУ підлягають обов'язковому щорічному медичному

огляду. У ВІКНУ функціонує відділ МПЗ. Психологічна безпека освітнього середовища забезпечується періодичним моніторингом психологічного клімату у навчальних підрозділах. Результати опитувань здобувачів ОНП щодо навчання та виховання свідчать про загальну їх задоволеність. ВІКНУ забезпечує гуртожитком здобувачів вищої освіти за ОНП. У військовослужбовців контрактної служби є можливість винаймати житло з грошовою компенсацією за піднайом жилих приміщень відповідно до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2288-viii>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами аналізу звіту про самооцінювання ОПП «Психологія військово-професійної діяльності», нормативної бази ЗВО, спілкування з усіма учасниками освітнього процесу встановлено, що освітня підтримка здобувачів за ОПП здійснюється гарантом ОПП, начальникам кафедр, органами самоврядування, навчальним відділом ВІКНУ. Інформаційна підтримка здобувачів за ОП реалізується завдяки наданню можливості користуватися електронними ресурсами бібліотеки ЗВО, науковими та методичними працями, а також через висвітлення інформації на веб-сайті університету та інституту. Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється НПП, органами курсантського самоврядування. У ЗВО функціонує відділ морально-психологічного забезпечення та відділення психологічного забезпечення, покликане проводити психологічне консультування та надавати психологічну допомогу здобувачам вищої освіти. Представленням інтересів, захистом прав і свобод, врегулюванням важливих питань здобувачів вищої освіти опікуються органи самоврядування ЗВО. Під час спілкування ЕГ зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що курсанти цілком задоволені рівнем освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки з боку ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час проведення експертизи було визначено, що на ОПП Психологія військово-професійної діяльності другого рівня вищої освіти немає здобувачів, які мають особливі освітні потреби. Проте у ЗВО створені всі необхідні умови для здобуття освіти такою категорією здобувачів. Приміщення Військового інституту відповідають будівельним нормам та вимогам універсального дизайну, вони облаштовані пандусами для маломобільних груп населення. В університеті розроблено ряд нормативних документів, які регулюють навчання та супровід студентів з ООП, зокрема реалізація права на освіту зазначених категорій здобувачів регулюється Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у КНУ ([Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf](#)), в університеті розроблено та затверджено Концепцію "Університет рівних можливостей", ([Concept-of-inclusive-education-development.pdf](#)). Позитивною практикою є розроблена в університеті "Пам'ятка про правила комунікації із людьми з інвалідністю" (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Pamyatka-pro-pravyla-komunikaciyi-iz-lyudmy-z-invalidnistyu.pdf>).

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В університеті існує чітка процедура вирішення конфліктних ситуацій, яка базується на Конституції України, а також на ЗУ "Про освіту", "Про вищу освіту" та регламентується рядом положень, зокрема Статутом університету (<http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/2011-06-14-16-17-19/2011-06-24-09-20-58/75-2013-01-16-01-00-41.html>), Етичним кодексом університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-universitycommunity.pdf>). В університеті діє комісія з питань етики (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>). Діє положення про "Порядок вирішення конфліктних ситуацій" (http://asp.univ.kiev.ua/doc/NP_Baza_univ/Vks_N105-32_14.02.2020.pdf). Усі учасники освітнього процесу повідомлені про політику та процедури вирішення конфліктних ситуацій, про що було підтверджено під час спілкування з фокус групами. Під час зустрічей ЕГ з фокус групами було підтверджено, що популяризація врегулювання конфліктних ситуацій для здобувачів Військового інституту забезпечується через: використання електронної скриньки довіри, телефону довіри та застосування боту довіри. Проте треба зазначити, що загальні процедури, що розроблені в Університеті не повністю враховують відомчі вимоги та особливості життєдіяльності курсантів – військовослужбовців. Окремого положення щодо вирішення конфліктних ситуацій для курсантів ВІКНУ не розроблено. На думку експертної групи, на основі підходів та документів Університету, доцільно було б розробити свій окремий документ з вирішення конфліктних ситуацій, який би враховував особливості військової діяльності та вимоги відомчих керівних документів. Під час спілкування з НПП та здобувачами вищої освіти було відзначено, що на ОНП не було зафіксовано конфліктних ситуацій (враховуючи пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Потужне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОП, що допомагає створити сприятливі умови для досягнення програмних результатів навчання на ОПП «Психологія військово-професійної діяльності».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Загальні процедури вирішення конфліктних ситуацій, що розроблені в Університеті не повністю враховують відомчі вимоги та особливості життєдіяльності курсантів – військовослужбовців. На думку експертної групи, на основі підходів та документів Університету, у ВІКНУ, доцільно було б розробити свій окремий документ з вирішення конфліктних ситуацій, який би враховував особливості військової діяльності та вимоги відомчих керівних документів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЗВО має потужне матеріально-технічне забезпечення для реалізації ОПП та досягнення програмних результатів навчання. Викладачі і здобувачі мають безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, наявних у ЗВО. Серед здобувачів вищої освіти систематично проводяться опитування щодо їхніх потреб та інтересів. Усе перераховане вище вказує на загальну відповідність за 7 критерієм.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ВІКНУ існують чіткі процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, що прописані у Положенні про організацію освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_434792147.pdf), система внутрішнього аудиту якості освіти регламентується Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Військовому інституті, що, по суті, повторює загальноуніверситетські нормативні документи (наказ по Військовому інституту № 75 н від 06.06.2018); упорядкування й уніфікація перегляду освітніх програм здійснена за наказом ректора від 05.03.2018 року за №158-32 «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf). Аналізована ОПП була переглянута відповідно до актуальних потреб військової психології та побажань стейкхолдерів, зокрема було переглянуто блоки дисциплін “вільного вибору” (за результатами опитування фокус-груп стейкхолдерів).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час зустрічей ЕГ (в основному засвідчено фокус-групою випускників) ознайомила з процедурою залучення курсантів до перегляду освітньої програми, що констатує більшою мірою неформальний характер спілкування з випускниками і їхньою безпосередньою оцінкою освітнього контенту при підготовці психолога військово-професійної діяльності. Така практика має свої позитивні наслідки, адже щирість і відкритість наступників у неформальних бесідах дає змогу досить цілісно і влучно, а головне більш об'єктивно і рефлексивно переглядати ОПП. Також щопівроку в інституті проводиться моніторинг задоволеності курсантами освітнім середовищем, про що свідчать матеріали з розгляду результатів опитувань (кафедральних, факультетських, університетських) здобувачів за аналізованою ОП (щодо задоволеності умовами, формами і методами навчання, задоволення основних потреб і підтримки): відповідь № 5 на запит ЕГ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В цілому освітня програма коригується з урахуванням пропозицій основного замовника на підготовку військових психологів – Головного управління морально-психологічного забезпечення Генерального штабу МО України. Стейкхолдери активно долучаються до перегляду освітньої програми (за результатами спілкування з цією фокус-групою), шляхом участі в обговореннях, а також внесенням пропозицій щодо змін в змістовлення аналізованої програми, одним з доказів такої практики є документи: відповіді № 9, № 10 та № 17 на запит ЕГ.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ВІКНУ провадиться практика моніторингу за успіхами і кар'єрним зростанням своїх випускників (за результатами спілкування з фокус-групою) як у неформальний спосіб, так і цілеспрямовано у вигляді звітів за перший рік роботи військовослужбовця після закінчення ВНЗ. Для ефективної реалізації наставницької роботи і поліпшення освітнього простору, що передбачає залучення випускників як зrealізованих професіоналів-психологів військової сфери активно діють громадські організації: Рада офіцерів; Рада сержантів; Курсантська рада; Рада ветеранів; Спілка учасників антитерористичної операції (АТО). Доказовим аспектом врахування кар'єри здобувачів є відгуки на випускників від стейкхолдерів відповідно до Табеля термінових донесень Збройних Сил України з кадрових питань та підготовки військових фахівців (відповідь № 1 на запит ЕГ).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО регламентується: Положенням про організацію освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_434792147.pdf), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>), що вчасно визначає недоліки і сприяє адекватному та своєчасному реагуванню-корекції змістовлень ОПП. Але варто доповнити перелік внутрішніх документів (наразі Військовий інститут організовує свою освітню діяльність з урахуванням положень КНУ імені Тараса Шевченка), що регулюють якість освіти та дозволяють вчасно реагувати та виправляти можливі недоліки освітніх програм з урахуванням військової специфіки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Аналізована освітня програма акредитується за новою процедурою вперше. Попередній сертифікат про акредитацію спеціальності НД-IV №1156350 від 12.02.2013 року.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ВІКНУ сформована культура якості, яка представлена в ряді положень та наказів, серед яких: Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Військовому інституті (наказ по Військовому інституту № 75 н від 06.06.2018, наказ №91н від 31 серпня 2020 року «Про організацію освітньої діяльності Військового інституту у 2020/2021 навчальному році») тощо. В цілому заходи морально-психологічного забезпечення підготовки військових фахівців для потреб Збройних Сил та інших військових формувань, призваних із запасу, в ході мобілізації виконуються у повному обсязі і чіткій відповідності до вимог керівних документів МО України. Прикладом результату перевірки робіт здобувачів на дотримання академічної доброчесності є створена комісія, яка проаналізувала представлені кваліфікаційні роботи на наявність текстових запозичень у 2020/2021 навчальному році, за результатами діяльності даної комісії було створено акт перевірки кваліфікаційних робіт на наявність академічного плагіату (відповідь № 15 на запит ЕГ). Дотримання цінностей доброчесності, якості освіти та взаємодопомоги також підтверджено під час зустрічей із фокус-групами.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. У ВІКНУ існує ефективна система внутрішнього забезпечення якості ОПП через відповідні нормативні документи (загально університетські) та тісну співпрацю зі стейкхолдерами, випускниками, курсантами. 2. У ЗВО сформована висока культура (в тому числі офіцерська) якості вищої освіти, котра сприяє вдосконаленню освітньої програми та навчально-виховного її змістовлення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Процедури забезпечення якості освітньої діяльності Військового інституту варто прописати, з урахуванням військової специфіки, у власних статутних документах як додаткових до положень КНУ імені Тараса Шевченка.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма «Психологія військово-професійної діяльності» та навчально-виховна діяльність за нею в цілому відповідають визначеному критерію, ОП переглядається відповідно до актуальних потреб військової психології та побажань стейкхолдерів, провадиться практика моніторингу за успіхами і кар'єрним зростанням випускників, в освітньому просторі формується культура дотримання загальнолюдських цінностей і доброчесності.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ВІКНУ визначено чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними: інформація про діяльність університету, усіх структурних підрозділів, нормативні документи представлена на офіційному веб-сайті КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/ua/official>) та на сайті Військового інституту (<https://mil.univ.kiev.ua>), зокрема, права і обов'язки учасників освітнього процесу визначені у Статуті КНУ імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>), Етичному кодексі університетської спільноти (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), Положенні про факультет (інститут) (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/polozhennya-Faculty.pdf>), Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>) тощо.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Освітньо-професійна програма з психології запроваджена ще в 2014 року, суттєві її зміни здійснені у 2016 році, та вони були лише дотичні до військової сфери, аналізована ж ОПП «Психологія військово-професійно діяльності» затверджена в 2020 році. На даний час сама ОПП, деякі супровідні документи, робочі програми дисциплін ісилабуси до них оприлюднені на офіційному веб-сайті інституту/кафедри (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_1801178756.pdf). Експертна група не отримала підтвердження, щодо оприлюднення проекту ОПП за місяць до її затвердження, та даний факт пов'язаний зі специфікою підготовки фахівців військових професій та «грифом таємності».

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

КНУ імені Тараса Шевченка у звіті про самооцінювання зазначив, що відомості про ОПП "Психологія військово-професійної діяльності" підпадають під категорію "службова" та її розповсюдження обмежується на підставі норм чинного законодавства України і регулюється «Зводом відомостей, що становлять державну таємницю» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0052-21#Text>). Наразі точна та достовірна інформація про освітню програму, за рішенням керівництва ВІКНУ, розміщена на офіційному сайті кафедри психології та педагогіки ВІКНУ (https://mil.univ.kiev.ua/files/45_510080704.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. У Військовому інституті КНУ імені Тараса Шевченка визначено чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. 2. ОПП, робочі програми навчальних дисциплін, вибіркових компонентів, а також силабуси дисциплін оприлюднені на офіційному веб-сайті ВІКНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертна група не отримала підтвердження щодо оприлюднення проекту ОПП на сайт за місяць до її затвердження, що дозволяє рекомендувати в подальших процедурах оновлення (якщо це не забороняється МО України) здійснювати її завчасне оприлюднення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня діяльність за аналізованою програмою загалом відповідає визначеному критерію, вся інформація про ОПП в повному обсязі розміщена на офіційному сайті кафедри, також ЗВО заохочує та сприяє отриманню зворотного зв'язку від охочих поліпшити програму.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Наказ Закріплення дисциплін.pdf</i>	wMmw3Mj3vgincgvayRAqufS21kjYDhQCNmraeoHXnQo=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мацевко Тарас Михайлович

Члени експертної групи

Фурман Анатолій Анатолійович

